

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/5878-0

Saksbehandler: Eli Forthun

Dato: 21.10.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	61/2021	02.12.2021

MIDNOR - Retningslinjer for bruk av droner i Midtre Nordland Nasjonalparkstyre sine verneområder. 2. gangs behandling etter høring.

Forslag til vedtak

I Rago nasjonalpark, Nattmoråga landskapsvernområde, Nordfjorden marine verneområde samt Junkerdalsura, Stor-Graddis, Blakkådalen, Dypen og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservater er det ikke forbudt å bruke drone så lenge flygingen tar hensyn til dyrelivet i tråd med naturmangfoldloven § 15 og verneforskriftenes bestemmelser om dyrelivet og varsom ferdsel.

I våre øvrige verneområder er bruken av droner direkte eller indirekte regulert av verneforskriftene. Midtre Nordland nasjonalparkstyre fastsetter derfor retningslinjer for bruk av drone i disse verneområdene:

- Junkerdal nasjonalpark
- Láhko nasjonalpark
- Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Sjunghatten nasjonalpark/ Dávga suoddjimpárkka
- Fisktjønna naturreservat
- Semska-Stødi naturreservat
- Gåsvatnan landskapsvernområde
- Saltfjellet landskapsvernområde

1. Generelle vilkår for dispensasjon/tillatelse/bruk:

- Dronepiloten må være registrert hos Luftfartstilsynet og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner.
- Det forutsettes at ved bruk av droner så skal det tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås.
- Geografisk område skal begrenses på kart, sårbare områder skal unngås.
- Andre besøkende i nærområdet skal ikke forstyrres unødvendig. Det skal ikke brukes drone i nærheten av populære turistmål eller mye brukte ferdselsårer slik at friluftslivet blir skadelidende.
- Bruk av droner må, dersom det er mulig, utøves utenom hekke- og yngletid, dvs. utenom perioden 1.mars – 15. juli. Andre perioder vurderes konkret i forhold til om det gir forstyrrelser av dyrelivet. Reindriftnas bruk av droner i forbindelse med kalving må nødvendigvis skje i yngletid, og omfattes ikke av dette.
- Bruk av drone nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom rovfugl observeres i området, skal dronen tas ned inntil fuglen har trukket seg unna.
- Dispensasjon/tillatelse kan gis for inntil 5 år om gangen.
- Dronepiloten er pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra grunneier.
- Ved publisering av film og bilder skal det gå klart fram at det er gitt tillatelse fra nasjonalparkstyret.

2. Sekretariatet får delegert myndighet til å avgjøre søknad om bruk av droner til følgende formål:

- Tamreindrift og beitenæring.
- Oppsynsvirksomhet herunder drift av eksisterende kraftlinjer og anlegg.
- Forvaltning, naturoppsyn, naturovervåkning, naturkartlegging, skogbruk, vitenskapelige undersøkelser o.l.
- Formål hvor verneforskriften gir hjemmel for å gi tillatelse til motorisert ferdsel til samme formål (f.eks. bruk av helikopter).

Bruk av drone til de ovennevnte formål i tråd med de generelle vilkårene, er i Junkerdal, Sjunghatten og Láhko nasjonalparker å anse som nyttig bruk og rammes ikke av forbudet mot unødvendig støy.

3. Særskilte tilfeller.

Søknader som ikke faller inn under punkt 2, skal som hovedregel behandles av styret. Dersom tidshensyn gjør det nødvendig, kan slike søknader behandles av arbeidsutvalget. Det vil for eksempel være søknader om bruk av drone

- for filming i opplæringsøyemed.
- for markedsføring og informasjon om verneområdene.
- for filming til større TV- og filmproduksjoner.
- hvor avslag risikerer å medføre alternativ bruk av luftfartøy (helikopter).

Det gis som utgangspunkt ikke tillatelse/dispensasjon til bruk av drone for følgende formål:

- Filming i sammenheng med fornøyelse, underholdning eller rekreasjon.
- Filming for privat bruk og promotering (f.eks. sosiale medier).
- Filming for bruk til reklame og markedsføring i strid med besøksstrategien for det aktuelle verneområdet.
- Filming i sammenheng med konkurranser, idrettsarrangement og liknende sammenkomster.

Saksprotokoll i Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 02.12.2021

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

Bakgrunn

Forslag til retningslinjer ble behandlet av styret i sak 40/2021 og ble sendt på høring 30. september med høringsfrist 19. oktober. Det har kommet inn 2 høringsuttalelser fra Saltfjellet og Balvatn reinbeitedistrikter og Deadline Media.

Grunnlaget for avgjørelsen

Viser til saksutredning sak 40/2021.

Høringsuttalelse fra Saltfjellet og Balvatn reinbeitedistrikter.

Vi i Saltfjellet og Balvatn reinbeitedistrikter er prinsipielt imot at vi skal være nødt til å søke om tillatelse til å bruke drone i utøvelsen av vår næring. Vi ber derfor om at dere jobber for

å få en endring i verneforskriftene slik at dette ikke er nødvendig. Inntil dette er på plass, aksepterer vi å søke der hvor droner er forbudt eller tillatelse kreves.

For Láhko NP er det unødvendig støy eksemplifisert ved bruk av modellfly o.l. som er forbudt. Vår bruk omfattes åpenbart ikke av dette, og vi mener derfor Láhko skal ha samme retningslinje som Junkerdal.

Nasjonalparkenes merkevarestrategier og besøksstrategier kan potensielt gi store negative konsekvenser for reindrifta som vi i dag ikke ser rekkevidden av f.eks. i form av økt ferdsel som følge av uønsket eksponering av områder i parken. **Vi krever derfor en konsekvensutredning for å se på forholdet mellom reindrifta og parkenes besøksstrategier sett i sammenheng med målet om økt besøk.**

Når det gjelder retningslinjene forøvrig, mener vi det sender et svært uheldig signal at hensynet til reindrifta nevnes langt nede i de generelle vilkårene. Vi har følgende forslag til endringer:...

Distriktet foreslår på bakgrunn av dette at Láhko tas med i punkt om hva som defineres som nyttig bruk/støy. De foreslår også at hensyn til reindrifta flyttes øverst i de generelle vilkårene, at det gjøres unntak for reindrifta når det gjelder hekke- og yngletidsvilkår og at punktet om at reindrifta kan få tillatelse også i denne perioden dermed kan strykes.

Høringsuttalelse fra Deadline Media gjengitt i sin helhet.

Som en profesjonell aktør innen film og foto har vi stadig oppdrag og aktivitet i de berørte områdene. Derfor har vi noen innspill til forslaget som er lagt fram.

– *Kompetanse*

Vi er en profesjonell aktør med sertifiserte dronepiloter, men i retningslinjene sidestilles vi med usertifiserte personer. Filming og bildetaking er i seg selv ikke en ulovlig aktivitet i en nasjonalpark, og større aktører med høye budsjett vil med høy sannsynlighet heller leie inn helikopter, bruke spesielle linser som likevel skaffer de bildene de ønsker, og holde seg over 300-metersgrensa. Dette vil få større konsekvenser for liv og drift i parkene, enn hvis man slipper sertifiserte piloter til. Filming og bildetaking er i seg selv ikke en ulovlig aktivitet i en nasjonalpark. Dersom hovedmålet med å begrense droneflyging i nasjonalparker er å unngå støy og forstyrrelse av folk og dyreliv, vil det av disse grunnene være lurt å skille private og profesjonelle aktører, for nettopp å hindre større inngripen med for eksempel helikopter.

– *Formål og motivasjon*

Jf punkt 2 i retningslinjene "Det gis ikke tillatelse/dispensasjon til bruk av drone for følgende søkere eller formål: Enkeltaktører, arrangement/konkurranser, turdokumentasjon for grupper, private turer, filmer for sosiale media, og reklame eller andre rekreasjonsformål".

Vi mener dette punktet heller bør fokusere på sammensetningen av formål og motivasjon. Her mener vi at å se på kommersielle og ikke-kommersielle formål, og profesjonell og rekreasjonsmotivert droneflyging vil gjøre retningslinjene mer forståelige og lettere å håndheve. Aktører som leverer film og bilder profesjonelt vil ha ulike motivasjoner bak sitt behov for å fly drone i en nasjonalpark, avhengig av oppdragsgiver og oppdragets art. Man

kan for eksempel ha prosjekter med ikke-kommersielle formål, der motivasjonen er kompetanseheving. Vi mener det er synd at disse prosjektene ikke skal få livets rett, fordi retningslinjene ikke ihensyntar denne typen sammensetning av formål og motivasjon. All film/foto til sosiale media er eksempelvis ikke kommersiell, vi mener at å ha dette som retningslinje blir et grunnleggende galt premiss.

Vurdering

Kommentarer til uttalelse fra reinbeitedistriktene

Når det gjelder reinbeitedistriktenes ønske om at vi skal jobbe for å få en unntakshjemmel for deres dronebruk i verneforskriftene, så har vi forståelse for dette og mener det bør behandles som egen sak som et innspill til nasjonale myndigheter. Dette gjelder også kravet om en konsekvensutredning.

Vi er enige i distriktets vurderinger når det gjelder ordlyden i verneforskrift for Láhko. I og med at Sjunkhatten har nøyaktig samme ordlyd, foreslår vi derfor at begge disse np-ene kommer inn sammen med Junkerdal i punkt som gjelder definisjon av nødvendig støy. Samtidig må det presiseres at dette da gjelder på forutsetning av at de generelle vilkårene blir fulgt. Vi foreslår derfor å flytte om på disse avsnittene.

Vi har ingen motforestillinger mot å flytte vilkår om hensyn til reindrifta frem. Når det gjelder hekke- og yngletidsbestemmelse imøtekommes innspillet ved at reindriftras dronebruk i forbindelse med kalving unntas fra bestemmelsen. Dermed er det heller ikke behov for egen bestemmelse om at reindriftra kan få tillatelse i denne perioden.

Kommentarer til uttalelse fra Deadline Media

Det er krav om registrering for alle dronepiloter som skal fly droner med kamera og/eller er over 250 gram etter gjeldende regelverk. Det er derfor lite relevant å skille på sertifiserte eller usertifiserte personer.

Når det gjelder hvorvidt det er profesjonelle aktører eller ei, mener vi det er formålet med filmingen som er viktigst, ikke hvem som filmer eller om filmingen/dronebruken er å anse som kommersiell. Det nevnte eksempelet med at motivasjonen er kompetanseheving, er allerede dekt av bestemmelsene enten i punkt 2 eller i punkt 3.

Etter nærmere diskusjoner og vurderinger hva angår dronebruk som ikke tillates, foreslår vi at dette flyttes ned til punkt 3. Dette innebærer at søknader som bør avslås ikke kan behandles delegert før vi evt har hatt en sak som styret har avslått og dermed skapt presedens. Samtidig vil retningslinjene på denne måten mykes opp noe og fremstå som mindre rigid. Vi mener dette langt på vei imøtekommer innspill fra Deadline Media.

Konklusjon

Innspill fra Saltfjellet og Balvatn reinbeitedistrikter og Deadline Media tas til følge ved at vi foreslår endringer i retningslinjene i tråd med vurderinger over.

Klageadgang:

Vedtaket er ikke et enkeltvedtak og det er ingen klageadgang.

Eksempel på tabell med retningslinjer for behandling av søknader om tillatelse til å fly med drone

Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker

Matrisen under gir retningslinjer for behandling av søknader.

Type søknad	Vurdering	Vilkår ved ja/grunnlag for avslag
Forskning, natur- dokumentasjon	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder og perioder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 2.
Overvåking	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder og perioder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 2.
Reindrift	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder og perioder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 2.
Forvaltning av verneområder	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder og perioder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 2.
Naturprogram, Formidling av verneområdene	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder og perioder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 2.
Nyhetsformidling	Strengte vilkår	Må være av stor allmenn interesse. Se kriterier vilkår ved dispensasjon pkt 2.
Reiseliv, overordna markedsføring	Nei, krav til samordna søknad fra reiselivsdestinasjon	Ikke markedsføre aktiviteter i sårbare områder. Kan gå utover verneverdiene og det er derfor ikke grunnlag for å bruke §48.
Enkeltbedrift	Nei	Presedensvirkning jf. nml § 10 samlet belastning. Kan legges til områder utenfor nasjonalparken eller benytte andre opptaksformer som ikke trenger tillatelse.
Arrangement/konkurranser		
Turdokumentasjon for grupper		
Private turer, filmer for sosiale media		
Underholdningsprogram		
Spillefilm, Reklame		

Kriterier for å kunne gi dispensasjon:

- Bruk av droner må dersom det er mulig utøves utenom hekke- og yngletid, dvs. utenom perioden 1.mars – 15. juli. Andre perioder vurderes konkret i forhold til om det gir forstyrrelser av dyrelivet.
- Det forutsettes at ved bruk av droner så skal det tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås. Geografisk område skal begrenses på kart, sårbare områder skal unngås.
- Reindriften kan få dispensasjon for inntil 4 år om gangen. Bruken avgrenses til perioden juni-15.februar, med forutsetning om en felles søknad fra det hvert enkelte reinbeitedistrikt. Geografisk område skal begrenses på kart, sårbare områder skal unngås.
- For reindriften kan det ved spesielle behov gis tillatelse i perioden 16.februar-mai.
- Søker er pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra grunneier og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner
- Ved publisering av film og bilder skal det gå klart fram at det er gitt tillatelse fra nasjonalparkstyret.